



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 37/2019-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. januára 2019 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon väzby, [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Tiborom Bacsóom, Žriedlová 28, Košice, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4 Tpo 68/2018 z 20. septembra 2018 a uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 0 Tp 34/2018 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. novembra 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Tpo 68/2018 z 20. septembra 2018 (ďalej aj „uznesenie krajského súdu“) a uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 0 Tp 34/2018 z 10. septembra 2018 (ďalej aj „uznesenie okresného súdu“).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že uznesením okresného súdu sp. zn. 0 Tp 34/2018 z 10. septembra 2018 bola v konaní o návrhu prokurátora na predĺženie trvania väzby podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku predĺžená lehota trvania väzby sťažovateľa do 6. apríla 2019, pretože naďalej trvajú dôvody väzby uvedené v § 71 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku.

O sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu rozhodoval krajský súd, ktorý uznesením sp. zn. 4 Tpo 68/2018 z 20. septembra 2018 sťažnosť sťažovateľa podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

Uznesenie krajského súdu bolo doručené sťažovateľovi 28. septembra 2018.

V napadnutom konaní pred okresným súdom došlo k zásadnému porušeniu práva sťažovateľa na obhajobu z dôvodu, že okresný súd konal bez prítomnosti obhajcu, pričom obhajca sťažovateľa nebol riadne upovedomený o vykonávanom výsluchu.

Sťažovateľ ďalej uviedol, že *«Okresný súd oznámením z 21. augusta 2018 mal upovedomiť zvoleného obhajcu o termíne výsluchu, ktorý stanovil na „10.19.2018 o 9.00 h.“. Takéto oznámenie (upovedomenie) obhajcu sťažovateľa, pre zrejmú nesprávnosť stanoveného termínu výsluchu, nie je možné považovať za riadne vykonané.*

*Uvedené pochybenie okresného súdu spôsobilo, že obhajca sťažovateľa nebol riadne vyrozumieť o úkone a preto sa na daný výsluch nedostavil, čím sám okresný súd spôsobil, že sťažovateľovi bolo odopreté právo na obhajobu.*

*Okresný súd po overení si tejto skutočnosti nemal vôbec konať bez prítomnosti obhajcu, ktorý sa závažným pochybením súdu nedostavil na výsluch, pričom sťažovateľ výslovne na jeho prítomnosti trval a výsluch sa mal uskutočniť v iný termín pri dodržaní všetkých zákonných procesných náležitostí.*

*Namiesto toho, v ďalšom pokračovaní konania, sudca okresného súdu, v zápisnici z 10. 9. 2018, pred začatím výsluchu sťažovateľa konštatoval, že:*

„O 9.00 h. sudca pre prípravné konanie za účelom zistenia, kde sa obhajcovia nachádzajú nakoľko ku začiatku výsluchu nebol ani jeden z nich prítomný, telefonicky kontaktoval JUDr. Petrovskú Homzovú a JUDr. Hroncovú, ktoré telefón nedvíhali. JUDr. Minčík, oznámil, že minulý týždeň mu klient (obž. █████) vypovedal plnú moc, preto sa k tomu vyjadrovať nebude...

Okresný súd teda výsluch zrealizoval bez prítomnosti obhajcu, ktorý nebol o termíne výsluchu riadne upovedomený.

Ak okresný súd v napadnutom konaní považoval za preukázané riadne upovedomenie obhajcu o výsluchu, formou doručenky o prevzatí tohto upovedomenia, nebol dôvod navyše telefonicky kontaktovať obhajcu sťažovateľa. V opačnom prípade je pokus o telefonické kontaktovanie súdu s obhajcom možné považovať len za snahu okresného súdu o nápravu spôsobeného pochybenia.

Aj napriek uvedenému pochybeniu okresného súdu, tento svojim uznesením predĺžil väzbu sťažovateľa.

Proti napadnutému uzneseniu podal sťažovateľ v zákonom stanovenej lehote sťažnosť, v ktorej poukázal na pochybenie okresného súdu v napadnutom konaní...

Krajský súd sa v napadnutom uznesení žiadnym spôsobom nevysporiadal s ťažiskovým argumentom obhajoby t. j. s vyššie uvedeným chybným procesným postupom okresného súdu. V napadnutom uznesení krajského súdu o tomto nie je ani zmienka...

Právo obvineného na obhajobu ako súčasť práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru treba považovať nepochybne aj za súčasť konania o väzbe. Treba ho teda považovať za súčasť procesných práv obvineného aj podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru, resp. čl. 17 Ústavy...

Sťažovateľ má za to, že tým, že na výsluchu, na ktorom sa pre pochybenie okresného súdu nemohol zúčastniť jeho obhajca, a na ktorom bolo rozhodnuté o ďalšom trvaní obmedzenia jeho slobody - o väzbe, okresný súd porušil základné práva sťažovateľa zaručené v Ústave aj Dohovorom. S pochybením pri upovedomení obhajcu o termíne výsluchu sa nevysporiadal v napadnutých uzneseniach ani okresný súd ani krajský súd, pričom sťažovateľ túto skutočnosť výslovne namietal v sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu o predĺžení väzby...

*Na základe uvedeného sťažovateľ považuje napadnuté uznesenie krajského súdu za arbitrárne, nepreskúmateľné. Nie je možné z neho zistiť akými úvahami sa krajský súd riadil pri rozhodovaní a nevysporiadal sa so zásadným argumentom obhajoby...*

*Sťažovateľ má za to, že vzhľadom na závažnosť zásahu, len konštatovanie porušenia základného práva na osobnú slobodu zaručené v čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva na slobodu zaručené v čl. 5 ods. 1, písm. c), ods. 3, ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je pre neho dostatočným zadosťučinením považuje za primerané, aby mu bolo v tejto veci priznané finančné zadosťučinenie.*

*Vzhľadom ku skutočnosti, že väzba sťažovateľa trvá od 6. februára 2018, berúc do úvahy konkrétne namietané okolnosti prípadu sťažovateľ považuje za primerané, aby mu bolo priznané finančné zadosťučinenie vo výške 2.000,--€, ktoré zaplatí každý z porušovateľov. «».*

Sťažovateľ navrhol, aby o jeho sťažnosti ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

*„1. Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tpo 68/2018 a svojim uznesením z 20. septembra 2018 a Okresný súd Banská Bystrica, v konaní vedenom pod sp. zn. 0 Tp 34/2018 a svojim uznesením z 10. septembra 2018 porušili základné právo [REDAKOVANÉ] na osobnú slobodu zaručené v čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo na slobodu zaručené v čl. 5 ods. 1, písm. c), ods. 3, ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.*

*2. Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 4 Tpo 68/2018 z 20. septembra 2018 a uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 0 Tp 34/2018 z 10. septembra 2018 zrušuje a Okresnému súdu Banská Bystrica prikazuje, aby prepustil [REDAKOVANÉ] neodkladne na slobodu.*

*3. Okresný súd Banská Bystrica je povinný zaplatiť [REDAKOVANÉ] primerané finančné zadosťučinenie v sume 2.000,-- € (slovom dvetisíc eur) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.*

*4. Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný zaplatiť [REDAKOVANÉ] primerané finančné zadosťučinenie v sume 2.000,-- € (slovom dvetisíc eur) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.*

5. [REDACTED] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia ktoré je Okresný súdu v Banskej Bystrici povinný vyplatiť na účet advokáta JUDr. Tibora Bacsó, Žriedlová 28, Košice do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

## II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

O zjavne neopodstatnenú sťažnosť podľa judikatúry ústavného súdu ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých

sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 0 Tp 34/2018 z 10. septembra 2018 a uznesením krajského súdu sp. zn. 4 Tpo 68/2018 z 20. septembra 2018, pretože „*tým, že na výsluchu, na ktorom sa pre pochybenie okresného súdu nemohol zúčastniť jeho obhajca, a na ktorom bolo rozhodnuté o ďalšom trvaní obmedzenia jeho slobody - o väzbe, okresný súd porušil základné práva sťažovateľa zaručené v Ústave aj Dohovorom. S pochybením pri upovedomení obhajcu o termíne výsluchu sa nevysporiadal v napadnutých uzneseniach ani okresný súd ani krajský súd, pričom sťažovateľ túto skutočnosť výslovne namietal v sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu o predĺžení väzby.*“.

Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Právomoc ústavného súdu preto nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (IV. ÚS 236/07, II. ÚS 523/2014).

Vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu okresného súdu ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, nie je daná právomoc ústavného súdu. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu bola prípustná sťažnosť ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa vo vzťahu k okresnému súdu mal krajský súd v rámci opravného konania (konania o sťažnosti). Sťažovateľ právo podať sťažnosť proti napadnutému uzneseniu okresného súdu využil a o tejto sťažnosti bolo riadne rozhodnuté. Tým je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu.

Ústavný súd preto sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 0 Tp 34/2018 z 10. septembra 2018 podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok svojej právomoci.

Sťažovateľ za porušovateľa označených práv označil krajský súd, ktorý uznesením sp. zn. 4 Tpo 68/2018 z 20. septembra 2018 zamietol sťažovateľovu sťažnosť proti napadnutému uzneseniu okresného súdu.

Podstatou sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že tým, že okresný súd v upovedomení obhajcu z 21. augusta 2018 uviedol ako dátum výsluchu deň „10. 19. 2018“, došlo k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 4 Tpo 68/2018 z 20. septembra 2018, pretože sa tento *„nevysporiadal s ťažiskovým argumentom obhajoby t. j. s vyššie uvedeným chybným procesným postupom okresného súdu“*.

Ústavný súd si vyžiadal na vec sa vzťahujúci spisový materiál, z ktorého zistil, že právna zástupkyňa sťažovateľa JUDr. Katarína Hroncová prevzala 25. augusta 2018 písomnosť, na doručenke ktorej bolo uvedené, že ide o výsluch vo veci sp. zn. 0 Tp 34/2018, ktorý sa uskutoční „10. 9. 2018“. Obsahom písomnosti bolo upovedomenie obhajcu, že v uvedenej trestnej veci sa uskutoční výsluch „10. 19. 2018“.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľova námietka týkajúca sa zjavnej pisárskej chyby v označení mesiaca, v ktorom sa výsluch mal vykonať, v žiadnom prípade nemá ústavnoprávny rozmer a uvedenou pisárskou chybou nebolo možné zasiahnuť do žiadneho z označených základných práv sťažovateľa, a preto po preskúmaní napadnutého uznesenia krajského súdu ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci a v súlade predovšetkým s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku a Trestného zákona, ktoré interpretoval a aplikoval v súlade s ich obsahom, jeho úvahy sú logické, legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Keďže ústavný súd nezistil príčinnú

súvislosť so sťažovateľom namietaným porušením práv odmieta sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Navyše ústavný súd pripomína, že podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Pozornosti ústavného súdu neušlo, že ak mal obhajca sťažovateľa, ktorému upovedomenie o výsluchu bolo riadne a včas doručené (25. augusta 2018), pochybnosti o dátume konania výsluchu, mohol v záujme ochrany základných práv svojho mandanta dátum výsluchu overiť. Ak tak neurobil, môže to nasvedčovať istému taktizovaniu a robeniu obštrukcií. S takýmto postupom však nebol na krajskom súde úspešný a nemohol byť úspešný ani na ústavnom súde.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. januára 2019